

Escola, premsa i ciutat

Fa deu anys que va aparèixer el primer número d'*El Tarlà*, la revista de l'escola pública gironina ideada per Joan Corney i Maria Dolors Reig. El projecte d'aquests dos pedagogs era clar, però va caldre molta il·lusió i molta tenacitat per arribar a fer-lo palpable. Al capdavant, amb el suport de l'Ajuntament, la Diputació i la Delegació Territorial d'Ensenyament, la revista va poder veure la llum. Amb periodicitat de dos números cada any, ha assolit la doble fita del número 20 i del desè aniversari, amb la participació regular d'una dotzena de col·legis públics de la ciutat de Girona.

El projecte de Corney i Reig tenia una singularitat: es tractava de fer una publicació que fos redactada i il·lustrada exclusivament pels alumnes, però que fugís del simple recull de textos i dibuixos escolars per convertir-se en una revista de debò, amb tots els ets i uts exigits per les regles del periodisme i amb totes les seccions fixes d'informació, opinió i diversió que configuren un producte periodístic perfectament organitzat i normalitzat. Això va suposar, en el seu moment, una veritable fita educativa: els nens i nenes, amb la dèria de fer la seva revista, aprenien a llegir i a entendre les revistes i els diaris dels grans. Jugaven, de fet, a fer de periodistes, i ho feien a imatge i semblança dels models professionals a l'abast. Així, en tots els números s'hi han pogut trobar

l'editorial, les notícies, els reportatges, les entrevistes, les creacions literàries, els retalls de premsa, els entreteniments i la bústia del lector. Durant deu anys, els alumnes de les escoles públiques –que, naturalment, s'han anat rellevant– han pogut utilitzar els gèneres periodístics més diversos per comunicar les seves vivències i per reflectir alhora la vida dels seus voltants.

I aquesta és, potser, l'altra singularitat d'*El Tarlà* i l'altra fita educativa assolida: la de no haver estat mai una revista endogàmica, destinada a recrear-se cofoiament en les activitats internes dels centres, sinó la d'haver-se esforçat sempre a sortir al carrer, a recollir les palpitations de la vida ciutadana, a explicar la realitat barri per barri i a aixecar acta dels problemes de la gent. No feia pas menys el *Tarlà* de la llegenda, que dóna nom a la revista: saltava i ballava per a ell, però sobretot per ajudar els veïns i prestar un servei a la col·lectivitat. Igualment, en *El Tarlà* de paper, tothom que ho ha volgut hi ha exhibit les seves habilitats literàries o artístiques, però, a més, tots els seus redactors i il·lustradors ocasionals hi han fet de veritables periodistes i han dut a terme tasques d'investiga-

ció sobre la problemàtica gironina semblants a les que realitzen els professionals de la comunicació. S'han implicat a fons en el teixit de la vida col·lectiva i han obligat la gent a explicar-se i a comprometre's sobre temes concrets. Han après, doncs, com és el món de la premsa, però han après també a fer ciutat, a ser conscients del lloc on viuen i a sentir-se solidaris amb l'entorn més immediat. Mentre ells creixien i es formaven, ajudaven a créixer la ciutat on vivien i que, amb ells i com ells, també s'anava fent gran.

El número 20 de la
revista El Tarlà
(gener de 1999).

Maria Àngels pòstuma

La *Revista de Girona* ha tingut el tristíssim privilegi de publicar, en el número anterior a aquest, l'únic text periodístic pòstum de Maria Àngels Anglada. El va escriure molt pocs dies abans del seu emmalaltament sobtat, i va veure la llum el mateix dia de la seva mort: un apunt breu sobre l'escriptor del passat que més li hauria plagut de conèixer i que resultava ser Teòcrit d'Alexandria.

Aquesta última atenció de l'escriptora enllaça amb altres amb les quals ens havia distingit. Justament en el primer número d'una etapa de renovació de la revista, el 110 de 1985, ens va oferir la primícia del poema «Aiguamolls 1985», inclòs posteriorment en el volum *Columnes d'hores* (1990). Per al número 128, de 1988, ens va brindar una altra exclusiva: el text íntegre de la conferència que havia pronunciat feia poc a Girona sobre «Les Cartes d'Itàlia de Pla i els poetes italians». En els *Fulls de la Revista* del número 135, de 1989, hi vam poder incloure el conte inèdit «L'estilogràfica», incorporat després al volum *La daurada parmèlia i altres contes* (1991). Per a la secció «Bestiari», dels mateixos *Fulls*, va escriure expressament el poema «El lleó», publicat en el número 163 de 1994 i inclòs després en el llibre *Arietta* (1996). I encara ens va obsequiar amb «Dos poemes i una traducció sobre la barbàrie», textos inèdits que van aparèixer en els *Fulls* del número 189, de 1998.

Tot això es va convertir de sobte en història i en font de melangia quan Maria Àngels Anglada ens va deixar, el matí del dia de Sant Jordi, mentre el seu text pòstum i els seus llibres de sempre acabaven d'ocupar un lloc a les parades del carrer. Va fer sol i va ploure, aquell dia, com per donar compliment altra vegada a aquells versos que ella havia escrit, feia divuit anys justos, quan va morir Josep Pla: «La terra et deia adéu amb un gran plor / en tendres verds d'abril, la cara neta.» Aquella mateixa tarda, amb un calfred d'emoció, sengles actes convocats prèviament a Girona i a Figueres sota el signe de la literatura es van convertir espontàniament en homenatges a la seva memòria.

Maria Àngels Anglada ens deixa el llegat de la seva obra subtil, tan profunda i discreta, tan serena i tranquil·la enmig de les darreres estridències editorials. Novel·lista, assagista, poeta, la seva obra és un cas paradigmàtic d'arrelament local amb vocació universal: comença al carrer de la riera de Vic, a les closes de Vilamacolum, als estanys de Castelló d'Empúries, a l'abadia de Vilabertran, a la platja de Llançà o al cementiri de l'Escala, viatja al passat i al present de Grècia i d'Itàlia i s'obre progressivament a la guerra del Vietnam, a l'holocaust dels jueus, al drama dels armenis, a la tragèdia dels bosnis, a les grans preocupacions de l'última hora del món. Sempre amb un compromís personal, una convicció ferma i una actitud definida, però sempre amb el crit o el plany endolcits pel bàlsam d'una llàgrima lírica.

Maria Àngels Anglada ens deixa una obra sòlida, destinada a perdurar. No passarà de moda perquè mai no va estar de moda. Serà de tots els temps, tan clàssica com els models que la van inspirar. Però encara perdurarà més, en la memòria dels qui la vam conèixer, l'exemple de la seva categoria humana i de la seva estatura moral, la perfecció amb què es fonien en la seva persona la ideologia, la literatura i la vida. La mort «ha tallat abans d'hora les poncelles, / pàl·lida por de l'esclat de les roses», però ningú no podrà entelar la transparència del seu record, càlid com una sàvia i callada companyia.

Una de les últimes fotografies de Maria Àngels Anglada, presa en un acte celebrat a Figueres.

NARCÍS-JORDI ARAGÓ